

Dnr 1.2.1./ 290-2013

STADSREVISIONEN

SID 1 (1)
DNR 3518-38
2013-03-13

Till
Skärholmens stadsdelsnämnd

Revisorerna för Skärholmens stadsdelsnämnd har avslutat revisionen av nämndens verksamhet under år 2012. Kopia på den revisionsberättelse som överlämnas till kommunfullmäktige bifogas.

Revisorerna överlämnar och åberopar revisionskontorets årsrapport för Skärholmens stadsdelsnämnd.

Nämnden har överskridit budgeten för 2012 bl.a. beroende på engångskostnader i samband med projekteringen av nya förskolor. Vi har noterat att åtgärder har genomförts för att förhindra att underskott uppkommer under 2013. Om den ekonomiska uppföljningen, trots dessa åtgärder, pekar på budgetöverskridande för 2013 utgår vi från att nämnden beslutar om ytterligare åtgärder.

Revisorerna emotser ett yttrande över årsrapporten från nämnden senast 2013-06-30.

Stockholm den 13 mars 2013

På revisorernas vägnar

Bosse Ringholm
Ordförande

Karin Meding
Sekreterare

Dnr 1.2.1./290-2013

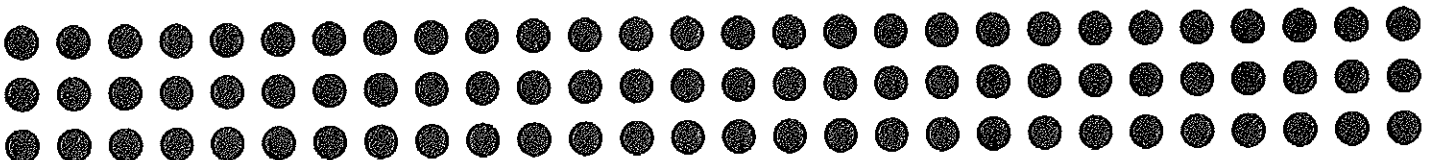
STADSREVISIONEN
www.stockholm.se/revision

Nr 18
Mars 2013
Dnr 3518-38/2013

Årsrapport 2012

SKÄRHOLMENS STADSDELSNÄMND

Den kommunala revisionen är fullmäktiges kontrollinstrument för att granska den verksamhet som bedrivs i nämnder och bolagsstyrelser. Stadsrevisionen i Stockholm granskar nämnders och styrelserns ansvarstagande för att genomföra verksamheten enligt fullmäktiges uppdrag. Stadsrevisionen omfattar både de förtroendevalda revisorerna och revisionskontoret.

I "årsrapporter" för nämnder och "granskningspromemorior" för styrelser sammanfattar Stadsrevisionen det gångna årets synpunkter på verksamheten. Större fördjupade granskningar som sker under året publiceras löpande som "revisionsrapporter".

Publikationerna finns på Stadsrevisionens hemsida. De kan också beställas från revisionskontoret.

STADSREVISIONEN
Revisionskontoret
www.stockholm.se/revision

Besöksadress: Hantverkargatan 3 D, 1 tr
Postadress: 105 35 Stockholm
Telefon: 08-508 29 000
Fax: 08-508 29 399

STADSREVISIONEN

SID 1 (1)
DNR 3518-38
2013-03-13/2013

Till
Skärholmens stadsdelsnämnd

Revisorerna för Skärholmens stadsdelsnämnd har avslutat revisionen av nämndens verksamhet under år 2012. Kopia på den revisionsberättelse som överlämnas till kommunfullmäktige bifogas.

Revisorerna överlämnar och åberopar revisionskontorets årsrapport för Skärholmens stadsdelsnämnd.

Nämnden har överskridit budgeten för 2012 bl.a. beroende på engångskostnader i samband med projekteringen av nya förskolor. Vi har noterat att åtgärder har genomförts för att förhindra att underskott uppkommer under 2013. Om den ekonomiska uppföljningen, trots dessa åtgärder, pekar på budgetöverskridande för 2013 utgår vi från att nämnden beslutar om ytterligare åtgärder.

Revisorerna emotser ett yttrande över årsrapporten från nämnden senast 2013-06-30.

Stockholm den 13 mars 2013

På revisorernas vägnar

Bosse Ringholm
Ordförande

Karin Meding
Sekreterare

Sammanfattning

Verksamhetens ändamålsenlighet och ekonomi

Revisionskontoret bedömer sammantaget att Skärholmens stadsdelsnämnd i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Avvikelse har dock noterats vad gäller budgethållningen.

Nämnden har överskridit budgeten med 20,5 mkr efter resultatöverföringar. Överskridandet beror främst på engångskostnader för omstrukturering av lokaler för den centrala förvaltningen och kostnader för rivning och projektering av nya förskolor.

Revisionskontoret bedömer att nämnden under år 2012 i huvudsak nått kommunfullmäktiges övriga mål för verksamheten. Vidare bedöms att nämnden i huvudsak har nått sina mål och uppnått i verksamhetsplanen angiven verksamhet.

Intern kontroll

Revisionskontoret bedömer att nämndens interna kontroll har varit tillräcklig. Bedömningen grundar sig på de särskilda granskningar som är genomförda under året samt granskningen av verksamhetsplan, tertialrapporter samt verksamhetsberättelse. Nämnden följer kontinuerligt och systematiskt upp ekonomi och verksamhet. Prognossäkerheten i nämndens tertialrapporter har varit mindre god under året och förklaras främst av att engångskostnader i samband med byggnation av nya förskolor förbisetts i prognosen.

Revisionskontoret har genomfört ett antal granskningar under året, såsom avvikelser inom äldreomsorgen, avgiftssystem inom LSS och äldreomsorgen. Dessa visar bl. a. att nämnden inte har helt tillfredsställande system och rutiner för att hantera avvikelser inom äldreomsorgen.

Bokslut och räkenskaper

Sammanfattningsvis bedöms att bokslut och räkenskaper i allt väsentligt är rättvisande. Underlagen till årsbokslutet är i god ordning och posterna är i huvudsak väl dokumenterade.

Rapportförteckning

Årsrapport 2012 för Skärholmens stadsdelsnämnd (nr 18 mars 2013)
Avvikelsehantering inom äldreomsorgen (nr 5 februari 2013)

Innehåll	Sid
1 Årets granskning	1
2 Verksamhetens ändamålsenlighet och ekonomi	1
2.1 Ekonomiskt resultat	2
2.2 Verksamhetens resultat.....	3
3 Intern kontroll	5
4 Bokslut och räkenskaper	11

Bilagor

- Bilaga 1* Revisionskontorets bedömningskriterier
Bilaga 2 Revisionsrapporter under perioden april 2012-mars 2013

I Årets granskning

I denna årsrapport redovisas det samlade resultatet av revisionskontorets granskning av Skärholmens stadsdelsnämnds verksamhet avseende år 2012.

Den årliga revisionen omfattar granskningar och bedömningar inom följande områden:

- Verksamhetens ändamålsenlighet och ekonomi
- Intern kontroll
- Bokslut och räkenskaper

Revisionen sker i enlighet med kommunallagen och andra tillämpliga lagar samt i enlighet med reglementet för stadsrevisionen och god revisionssed i kommunal verksamhet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning av nämnden. Revisionskontorets bedömningskriterier redovisas i *bilaga 1*.

Granskningsansvarig vid revisionskontoret har varit Ester Rudolfsson Mattsson

Årsrapporten har faktakontrollerats av förvaltningen.

En förteckning över stadsrevisionens samtliga revisionsrapporter under perioden april 2012 – mars 2013 redovisas i *bilaga 2*.

2 Verksamhetens ändamålsenlighet och ekonomi

I detta avsnitt redovisas en granskning av om nämndens resultat är förenligt med kommunfullmäktiges mål, uppdrag och budget samt de beslut, riktlinjer och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Sammantaget bedöms att Skärholmens stadsdelsnämnd i huvudsak har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt men att det ekonomiska utfallet inte är helt tillfredsställande.

Avvikelser har noterats vad gäller nämndens budgethållning. Måluppfyllelsen i övrigt har däremot förbättrats jämfört med 2011 och nämnden bedöms i huvudsak ha nått kommunfullmäktiges mål för verksamheten.

2.1 Ekonomiskt resultat

Nämnden redovisar följande budgetutfall och avvikelser för år 2012:

Mnkr	Budget 2012	B o k s l u t 2 0 1 2			Budget- avvikelse 2011
		Utfall	Avvikelse		
Driftbudget					
Verksamhet					
Kostnader	1 050,5	1 104,5	-54,0	5,1%	-12,6
Intäkter	91,8	122,3	30,5	33,2%	10,5
Verksamhetens nettokostnader	958,7	982,2	-23,5	2,5%	-2,1
Avskrivningar	3,3	3,5	-0,2	6,1%	-0,2
Internräntor	1,4	1,5	-0,1	7,1%	0,2
Driftbudgetens nettokostnader	963,4	987,2	-23,8	2,5%	-2,1
Justerat netto, efter resultatöverföringar	963,4	983,9	-20,5	2,1%	0,3
Investeringsplan					
Utgifter	15,2	12,5	2,7	17,1%	0,4
Inkomster	0,0	0,2	0,2	100,0%	1,6
Nettoutgifter	15,2	12,3	2,9	19,1%	2,0

Av ovanstående redovisning framgår att nämndens utfall avviker med 20,5 mnkr i förhållande till budgeten. Utfallet visar att budgethållningen inte har varit helt tillräcklig.

De största avvikelserna finns inom verksamhetsområdena individ- och familjeomsorg och äldreomsorg. Men även inom förskolan och verksamheten för stöd och service till personer med funktionsnedsättning redovisas större negativa avvikelser. Enligt nämndens redovisning beror avvikelserna också på engångskostnader för omstrukturering av lokaler för den centrala förvaltningen, ersättning till det kommunala bolaget Sisab för rivning av förskolor och projektering av nya förskolor (13,6 mnkr).

Underskottet inom äldreomsorgen finns, liksom år 2011 inom Sätra vård- och omsorgsboende. Fortsatt minskad efterfrågan på platser har bidragit till underskottet. Behovet av insatser inom hemtjänsten och i särskilda boenden har i motsats till vad som förväntats fortsatt att öka. Inom individ- och familjeomsorgen är vårdkostnaderna för barn och unga fortsatt höga och de ungdomar som omhändertas är ofta i behov av insatser både från socialtjänsten och från socialpsykiatri. Även för personer med funktionsnedsättning har behovet av insatser

ökat under året och i större omfattning än vad som budgeterats. Nämnden har förklarat avvikelserna på ett tillfredsställande sätt.

Resultatenheter

Nämnden fastställde fyra resultatenheter i verksamhetsplanen och dessa redovisar år 2012 ett samlat underskott om 3,2 mnkr. Det ackumulerade resultat från 2011 uppgick till 5,6 mnkr. Resultatöverföringen till år 2013 uppgår därmed till 2,4 mnkr. Merparten av årets överskott kan härledas till förskoleverksamhetens resultatenheter.

2.2 Verksamhetens resultat

Mål

Revisionskontoret bedömer att nämnden under år 2012 i huvudsak nått kommunfullmäktiges mål för verksamheten. Vidare bedöms att nämnden i huvudsak har nått sina mål och uppnått i verksamhetsplanen angiven verksamhet.

Fullmäktige har fastställt tre inriktningsmål och ett antal verksamhetsmål för nämnden. Kopplat till verksamhetsmålen har även ett antal indikatorer fastställts. Nämnden redovisar följande avvikelser från verksamhetsmålen:

Förskolor och skolor i Stockholm ska ge barn vad de behöver för att lära och utvecklas.

Nämnden bedömer att målet delvis har uppfyllts för verksamhetsområdet. Målvärdet för fullmäktiges indikatorer avseende andelen nöjda föräldrar i stadens förskoleundersökning har i likhet med 2011 delvis uppnåtts. Andelen förskollärare är inte, trots att barnskötare erbjudits vidareutbildning, mentorskap för nyanställda och olika rekryteringsinsatser, tillräckligt hög i relation till antalet anställda inom förskolan. Vidare har nämndens egna mål och indikatorer för verksamhetsområdet uppfyllts.

Stockholmarna ska uppleva att de får god service och omsorg

Nämnden bedömer att målet delvis har uppfyllts. Bedömningen grundas på att nämnden inte helt har uppnått målet för 12 av fullmäktiges 40 indikatorer. Det är främst inom verksamheten för personer med funktionsnedsättning som avvikelserna finns och bedömningen baseras på resultatet av olika brukarundersökningar

Avvikelser från måluppfyllelsen gäller bl. a. dessa brukares upplevelse av att bli väl bemötta av personalen, kunna påverka insatsens utformning och känna trygghet på det särskilda boendet. Nämnden når inte heller målet för andelen nöjda brukar inom daglig verksamhet och sysselsättning.

Inom äldreomsorgen har nämnden nått upp till målet för nio av kommunfullmäktiges tio indikatorer vilket är en märkbar förbättring i jämförelse med år 2011. Vidare har nämndens egna mål och indikatorer för verksamhetsområdet i allt väsentligt kunnat uppfyllas.

Efterlevnad av lagar, föreskrifter och riktlinjer

Anmälningar enligt Lex Maria och Lex Sarah

Under året har sex rapporter om avvikelser enligt Lex Sarah utretts. Av de utredningar som genomförts har avvikelser i tre ärenden bedömts vara så allvarlig att den lett till en anmälan till socialstyrelsen. Ingen anmälan enligt Lex Maria har anmälts under året.

Ej verkställda beslut enligt SoL och LSS

Stadsdelsnämnderna ska kvartalsvis rapportera gynnande beslut till revisorerna om insatser som inte har verkställts inom tre månader från beslutsdatum. Nämndens rapportering under 2012 visar att gynnande beslut där insatsen inte har verkställts inom tre månader från beslutsdatum berörde sammanlagt 42 personer, varav mer än hälften av personerna fått stöd och service enligt LSS. Flera beslut avsåg kontaktpersoner och särskilda boenden där den enskilde tackat nej till nämndens erbjudanden.

Vräkningsförebyggande insatser

Revisionskontoret har genomfört en granskning av om nämndernas vräkningsförebyggande arbete bedrivs i linje med kommunfullmäktiges intentioner i budget 2012.

Revisionskontorets bedömer att nämnden följer kommunfullmäktiges intentioner. Nämnden bedöms även ha ett strukturerat samarbete med hyresvärdarna.

Nämnden har tagit fram en handlingsplan som beskriver olika insatser som kan genomföras inom ramen för nämndens förebyggande arbete. Enligt revisionskontorets uppfattning behöver planen i större grad tydliggöra nämndens ambition, dvs. vad nämnden vill nå och vilka de insatser är som ska leda dit. Likaså bör framgå hur samverkan ska ske mellan olika involverade aktörer, t.ex. mellan stadsdelsförvaltningen och hyresvärdarna. Även barnperspektivet kan konkretiseras ytterligare. Här är socialnämndens rapport om stadens vräkningsförebyggande arbete en bra utgångspunkt.

3 Intern kontroll

Den interna kontrollen är en process som utförs av nämnd, förvaltningsledning och medarbetare. Den är en integrerad del i verksamhetens styrning och uppföljning. Processen säkerställer, med en rimlig grad av säkerhet, att verksamheten drivs effektivt, att lagar, förordningar och andra regler följs samt att en tillförlitlig finansiell redovisning och rättvisande rapportering om verksamheten lämnas.

Sammanfattningsvis bedömer revisionskontoret att nämndens interna kontroll har varit tillräcklig. Avvikelser har noterats vad gäller nämndens prognossäkerhet och vissa brister vad gäller överföring av känslig information via e-post och avseende avgifter inom äldreomsorgen och omsorgen om personer med funktionsnedsättning.

Nämndens lednings- och styrdokument

Revisionskontoret har granskat nämndens verksamhetsplan för år 2012 och bedömer att nämndens egna mål i huvudsak ansluter till kommunfullmäktiges mål för den verksamhet som nämnden bedriver. Nämnden har fastställt färre antal egna mål jämfört med år 2011 men fler egna indikatorer och aktiviteter som stöd för att mäta måluppfyllelsen. Detta kan enligt revisionskontorets bedömning underlätta nämndens uppföljning och analys av hur verksamheterna arbetar för att nå upp till kommunfullmäktiges intentioner.

Nämndens uppföljning av ekonomi och verksamhet

Nämnden har lämnat följande ekonomiska prognoser under året:

Mnkr	Tertial- rapport 1 2012	Tertial- rapport 2 2012	Bokslut 2012	Avvikelse T2 - bokslut	
Driftbudget					
Verksamhet					
Kostnader	1 052,0	1 067,6	1 104,5	-36,9	3,5 %
Intäkter	98,6	99,6	122,3	22,7	22,8 %
Verksamhetens nettokostnader	953,4	968,0	982,2	-14,2	1,5 %
Avskrivningar	3,3	3,3	3,5	-0,2	6,1%
Internräntor	1,4	1,4	1,5	-0,1	7,1%
Driftbudgetens nettokostnader	958,1	972,7	987,1	-14,5	1,5%
Justerat netto, efter resultatöverföringar	959,0	971,7	983,9	-12,2	1,25%
Investeringsplan					
Utgifter	9,7	15,2	12,5	2,7	17,1%
Inkomster	0,0	0,0	0,2	0,2	100,0%
Nettoutgifter	9,7	15,2	12,3	2,9	19,1 %

Sammanställningen visar att prognossäkerheten i nämndens tertialrapporter har varit mindre god under året. Nettoavvikelsen mellan tertialrapport 2 och bokslutet uppgår till 12,2 mnkr och finns inom förskoleverksamheten och verksamheten för personer med funktionsnedsättning. Avvikelsen förklaras främst av att nämnden inte beaktat en faktura från det kommunala bolaget Sisab som ersättning för rivning av ett antal gamla och projektering för nya förskolor (5,6 mnkr). Om hänsyn tas till denna engångskostnad är prognossäkerheten i huvudsak god.

Stadsdelsnämnden upprättar ekonomiska månadsrapporter som behandlas av nämnden. Revisionskontoret har uppmärksammat att nämnden med anledning av den s.k. månadsrapporten inte fattat några särskilda beslut om åtgärder för att begränsa prognostiserat budgetunderskott eller avvikelser i måluppfyllelsen. Istället lägger nämnden månadsrapporten med godkännande till handlingarna.

Tertialrapporter och verksamhetsberättelsen har i allt väsentligt upprättats i enlighet med kommunstyrelsens anvisningar. Nämnden redovisar även inkomna synpunkter och klagomål i samband med tertialrapporter och verksamhetsberättelsen. Efter revisionskontorets påpekande i årsrapporten 2011 har redovis-

ningen utvecklats avseende vilka åtgärder som vidtagits med anledning av klagomålet.

Revisionskontorets avstämning med förvaltningsledningen visar att vissa brister under året i den interna styrningen, uppföljningen och kontrollen kan förklaras av att nyckelpersoner inom förvaltningen övergått till annan verksamhet eller gått i pension. Ett arbete har påbörjats för att förbättra och se över rutinerna för uppföljning och dialog med verksamheterna. Åtgärder har också vidtagits för att förhindra fortsatta underskott. Det kan exemplifieras av inköpsstopp, att behovet att återbesätta vakanser noggrant prövas och översyn av lokaler.

Nämndens system för intern kontroll

Nämnden fastställde i samband med verksamhetsplan 2012 en internkontrollplan som syftar till att följa upp att den interna kontrollen fungerar tillfredsställande inom nämndens verksamhetsområden.

Förvaltningen arbetar efter det system för internkontroll som nämnden fastställde år 2010. Systemet beskriver ansvar, arbetsätt och uppföljning av internkontroll.

Inom förvaltningen finns system och rutiner för uppföljning av såväl nämndens måluppfyllelse som det ekonomiska och verksamhetsmässiga resultatet. Utöver nämndens internkontrollplan fastställs även på avdelnings- och enhetsnivå planer för den interna kontrollen. Dessa används som stöd för att följa upp och stämna av ett urval av väsentliga processer och rutiner som bedömts riskfyllda samt de löpande kontrollerna inom verksamheten.

En särskild planerings- och uppföljningsgrupp har hittills haft uppdraget att svara för samordningen av avdelningarnas uppföljnings- och bedömningsarbete samt att rapportera resultatet till förvaltningsledningen. Inom planerings- och uppföljningsgruppen används en metod med kollegial granskning för att stämna av arbetet med den interna kontrollen. Metoden har utvecklats under året och både arbetssättet d.v.s. hur kontrollerna genomförts och resultatet stäms av gemensamt i gruppen. Nämnden får också en skriftlig rapportering av resultatet i samband med verksamhetsberättelsen. Uppföljningen av internkontrollplanen för 2012 har visat på flera förbättringsåtgärder som kommer att genomföras under 2013.

Det ekonomiska och verksamhetsmässiga resultatet för 2012 pekar också enligt revisionskontoret på vikten av att nämnden fortsätter arbetet med att utveckla dialogen med förvaltningen samt förbättra formerna för uppföljning och kontroll.

Avvikelser inom äldreomsorgen

Revisionskontoret har genomfört en granskning av om nämnderna har system och rutiner för avvikelshantering som bidrar till att säkerställa att äldre som är i behov av insatser ska få dessa med en god kvalitet och en hög patientsäkerhet (rapport 2013:5). Granskningen har omfattat äldrenämnden samt stadsdelsnämnderna Farsta, Rinkeby-Kista och Skärholmen

Sammanfattningsvis bedömer revisionskontoret att de granskade nämnderna saknar ett sammanhållet system för avvikelshantering. Nämnderna behöver klargöra på vilket sätt avvikelser ska identifieras, hur de ska sammanställas och hur uppföljning ska ske av att de åtgärdas och tas tillvara i det förebyggande arbetet.

Rapporten har överlämnats till de granskade nämnderna för yttrande senast den 24 maj 2013.

Avgifter äldreomsorgen

Revisionskontoret har genomfört en granskning av om nämnderna hanterar avgifterna inom äldreomsorgen på ett korrekt sätt i förhållande till fullmäktiges beslut och gällande tillämpningsanvisningar.

Revisionskontorets bedömer att nämnden följer kommunfullmäktiges intentioner vad gäller avgiftssystemet och har byggt upp en organisation som stöd för arbetet.

För att kontrollera om handläggningen av avgifterna för beviljade insatser inom äldreomsorgen är rättsäker genomfördes en aktgranskning. Resultatet visade att i granskade ärenden fanns det aktuella avgiftsbeslut, beslut om bistånd enl. 4 kap SoL och uppgifter om aktuella inkomster och boendekostnader. Av granskningen framkom också att det är svårt för de äldre att kontrollera att rätt avgifter fastställs eftersom det inte går att bifoga det beräkningsunderlag som skapas i Paraplyet som ett komplement till avgiftsbeslutet.

Inom förvaltningen/beställarenheten har lokala rutiner utarbetats som stöd för avgiftshandläggningen. Revisionskontoret rekommenderar förvaltningen att komplettera rutinen så att den även innehåller direktiv för hur verksamheten ska följas upp och kontrolleras.

Att förvaltningen inte har en egen kontroll av räkningsunderlagen förklaras främst av att detta kräver stora arbetsinsatser eftersom det finns så många utförare främst inom hemtjänsten.

En rekommendation för att förbättra egenkontrollen är att även på chefsnivå stämna av hur de bevakningslistor per handläggare som skapas i Paraplysystemet hanteras. Ett annat sätt är att förvaltningen arbetar mer med stickprover för att kontrollera riktigheten i hanteringen.

Avgifter LSS

En granskning har genomförts med syfte att bedöma om avgifter för personer som omfattas av LSS hanteras på ett korrekt sätt i förhållande till fullmäktiges beslut och socialförvaltningens tillämpningsanvisningar.

De granskade stadsdelsnämnderna bedöms i huvudsak hantera avgifterna på ett korrekt sätt i förhållande till fullmäktiges beslut och i förhållande till tillämpningsanvisningarna. Den osäkerhet som finns gäller i första hand hantering av matavgiften i samband med korttidsvistelse i korttidsfamilj. Ingen av stadsdelsnämnderna har definierat en rutin som säkerställer att en sådan avgift faktiskt tas ut. Ytterligare en svaghet är att det inte sker någon kontroll av om brukarna faktureras korrekt av de utförare som själva utförarrapporterar.

Nämnden rekommenderas att definiera och dokumentera en manuell rutin för fakturering av kostavgift inom insatsen korttidsfamilj samt att göra kontroller av den utförarrapportering som sker direkt i Paraplysystemet av utförare

Behörighetsrutiner i ekonomisystemet Agresso

Revisionskontoret har genomfört en granskning av den interna kontrollen i nämndens behörighetsrutiner avseende ekonomisystemet Agresso. Granskningen visar att nämnden till stora delar har tillräcklig intern kontroll i sin behörighetsadministration.

Behörighetsblanketter upprättas som underlag för registrering av behörigheter till systemet. Behörighet ges utifrån behov och följer användarnas attesträtt. Enligt stadens riktlinjer för informationssäkerhet ska verksamhetschef besluta om tilldelning av behörighet. Revisionskontoret kan notera att så inte alltid sker.

Revisionskontorets granskning visar att samtliga användare är anställda vid förvaltningen. Behörighetsuppföljningar görs löpande under året och en fullständig behörighetskontroll görs en gång per år. Det kan dock noteras att några användare inte har loggat in i systemet under 2012. För dessa användare bör en förnyad prövning göras om de är i behov av sin behörighet.

För att stärka den interna kontrollen ytterligare bör tilldelning av behörigheter alltid beslutas på chefsnivå. Vidare rekommenderas nämnden att dokumentera sina behörighetsrutiner.

Behörighetsrutiner i verksamhetssystemet Paraplyet

Revisionskontoret har genomfört en granskning av den interna kontrollen i nämndens behörighetsrutiner avseende verksamhetssystemet Paraplyet. Granskningen är avgränsad till paraplysystemets applikation för ekonomiskt bistånd.

Revisionskontorets granskning visar att nämnden har tillräcklig intern kontroll i sin behörighetsadministration. Beslut om tilldelning av behörighet beslutas på chefsnivå i enlighet med stadens riktlinjer för informationssäkerhet. Behörighetsrutinerna är dokumenterade.

Uppföljning av behörigheterna sker löpande mot behörighetslista. Granskningen visade att det fanns ett antal användare med högre behörigheter än de var i behov av för att fullgöra sina arbetsuppgifter. I anslutning till granskningen avregistrerade förvaltningen dessa behörigheter.

Granskning av överföring av känslig information

Revisionskontoret har granskat om Skärholmen stadsdelsnämnd och dess sociala delegation har en korrekt hantering av e-post som skickas till och inkommer till ledamöterna. Stadens revisorer har tidigare särskilt framhållit att JO:s uttalande angående hanteringen av elektronisk post ställd till ledamöter är av särskilt intresse och bör beaktas av kommunstyrelsen och stadens nämnder (revisionsrapport 2010:07). Granskningen har avgränsats till ordförande och vice ordförande i nämnden och sociala delegationen.

Resultatet av granskningen visar ordförande/vice ordförande i nämnden har e-postadress som är knuten till staden, dvs. en adress med ändelsen stockholm.se. Inom den sociala delegationen har dock varken ordförande eller vice ordförande en till staden knuten e-postadress. Nämndens och sociala delegationens ledamöters e-postadresser är tillgängliga på stadens hemsida.

Granskningen visar att det i samband med justering av protokoll förekommer att känslig information (känsliga personuppgifter eller sekretessbelagda uppgifter) skickas till ledamöters e-postadresser som är knutna till staden men även till privata e-postadresser.

Om ordförande/vice ordförande i nämnden/sociala delegationen tar emot en e-post som innehåller känsliga personuppgifter eller vidarebefordran till förvaltningen via e-post eller så överlämnas den på papper för diareföring. Gransk-

ningen visar att det finns dokumenterade rutiner för denna hantering. Nämndens ledamöter har fått information/utbildning om hur e-post ska hanteras vid ny mandatperiod.

Det förekommer att ledamöterna i nämnden och sociala delegationen får e-post som överförs till förvaltningen. Om e-posten innehåller sekretessbelagd information är kravet på diareföring enligt lagstiftningen ovillkorlig. Det är samtidigt inte tillåtet att vidarebefordra sådan e-post till förvaltningen för diareföring, såvida inte e-posten vidarebefordras krypterat. Granskningen har visat att krypteringsskydd saknas, såvida inte stadens e-postadress används. Risk finns att sekretessbelagd information inte hanteras på ett säkert sätt.

Revisionskontoret bedömer att det är angeläget att nämnden säkerställer att känslig information inte skickas via e-post såvida inte stadens e-postadress används. Det är vidare angeläget att ordförande och vice ordförande i den sociala delegationen alltid använder en e-postadress som är knuten till staden i sina kontakter med medborgarna i rollen som nämndledamot. När det gäller övriga nämndledamöter bör även de använda en e-postadress som är knuten till staden.

Uppföljning av tidigare års granskning

Nämnden har redovisat tillräckliga åtgärder som genomförts för att rätta till påtalade brister i revisionens årsrapport för år 2011. Bland annat har nämnden upprättat ett nytt ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete enligt socialstyrelsens föreskrifter, sett över verksamheten för vuxna missbrukare samt tagit fram dokumenterade rutiner för handläggningen av missbruksärenden.

4 Bokslut och räkenskaper

I detta avsnitt redovisas en bedömning av om nämndens bokslut är rättvisande samt om räkenskaperna är upprättade i enlighet med den kommunala redovisningslagen och god redovisningssed.

Sammanfattningsvis bedöms att bokslut och räkenskaper i allt väsentligt är rättvisande. Underlagen till årsbokslutet är i god ordning och posterna är i huvudsak väl dokumenterade.

Inga kvarstående noteringar finns från granskningen av delårsbokslutet.

Bilaga I

Revisionskontorets bedömningskriterier

För avsnitten 2 Verksamhetens ändamålsenlighet och ekonomi och 3 Intern kontroll används följande bedömningar:

<i>Tillfredsställande/Tillräcklig</i>	Kriterierna är i allt väsentligt uppfyllda
<i>Inte helt tillfredsställande/</i> <i>Inte helt tillräcklig</i>	Brister finns som måste åtgärdas
<i>Inte tillfredsställande/ Inte</i> <i>tillräcklig</i>	Väsentliga brister finns som måste åtgärdas omgående

För avsnitt 4 Bokslut och räkenskaper gäller följande bedömningar:

Rättvisande, Inte helt rättvisande eller Inte rättvisande

Verksamhetens ändamålsenlighet och ekonomi

Nämnden har uppnått kommunfullmäktiges mål samt följt de beslut, riktlinjer och föreskrifter som gäller för verksamheten. Verksamhetens resultat och resurser står i ett rimligt förhållande till varandra.

- Nämndens resultat följer fullmäktiges beslut om mål, uppdrag och budget.
- Nämnden har inom tilldelat anslag uppfyllt sina mål för verksamheten och uppnått i verksamhetsplanen angiven verksamhet.
- Nämndens verksamhet har bedrivits enligt lagar, föreskrifter, riktlinjer m.m.

Intern kontroll

Den interna kontrollen är en process som utförs av nämnd, förvaltningsledning och personal. Den är en integrerad del i verksamhetens styrning och uppföljning. Processen säkerställer, med en rimlig grad av säkerhet, att verksamheten drivs effektivt, att lagar, förordningar och andra regler följs samt att en tillförlitlig finansiell redovisning och rättvisande rapportering om verksamheten lämnas.

- Nämnden genomför årligen en riskanalys som fångar upp väsentliga risker samt hur de ska hanteras för att minimera risken för att verksamhetens mål inte uppnås.
- Nämndens organisation har en tydlig fördelning av ansvar och befogenheter som bidrar till att stödja verksamheten och att förhindra avsiktliga och oavsiktliga fel samt oegentligheter.
- Nämndens verksamhetsplan överensstämmer med fullmäktiges beslut om mål, uppdrag och budget. Nämnden har för varje verksamhetsområde fastställt mätbara/uppföljningsbara mål för ekonomi och verksamhet.
- Nämnden följer kontinuerligt och systematiskt upp ekonomi, verksamhet och kvalitet, såväl för verksamhet i egen regi som för sådan som uppdragits åt annan att utföra, analyserar väsentliga avvikelser samt vidtar åtgärder vid behov.
- Nämnden har ett fungerande informations- och kommunikationssystem för styrning, kontroll och uppföljning av verksamheten.
- Nämnden har riktlinjer och rutiner som bidrar till att säkerställa att verksamhetens mål uppfylls och att föreskrifter följs.
- Nämnden följer upp den interna kontrollen systematiskt och regelbundet för att säkra att den fungerar på ett betryggande sätt.

Nämndens bokslut och räkenskaper

Nämndens redovisning är upprättad i enlighet med lagstiftning och god redovisningssed så att räkenskaperna ger en rättvisande bild av resultat och ställning.

- Nämndens bokslut är rättvisande.
- Nämndens räkenskaper är upprättade i enlighet med den kommunala redovisningslagen och god redovisningssed.

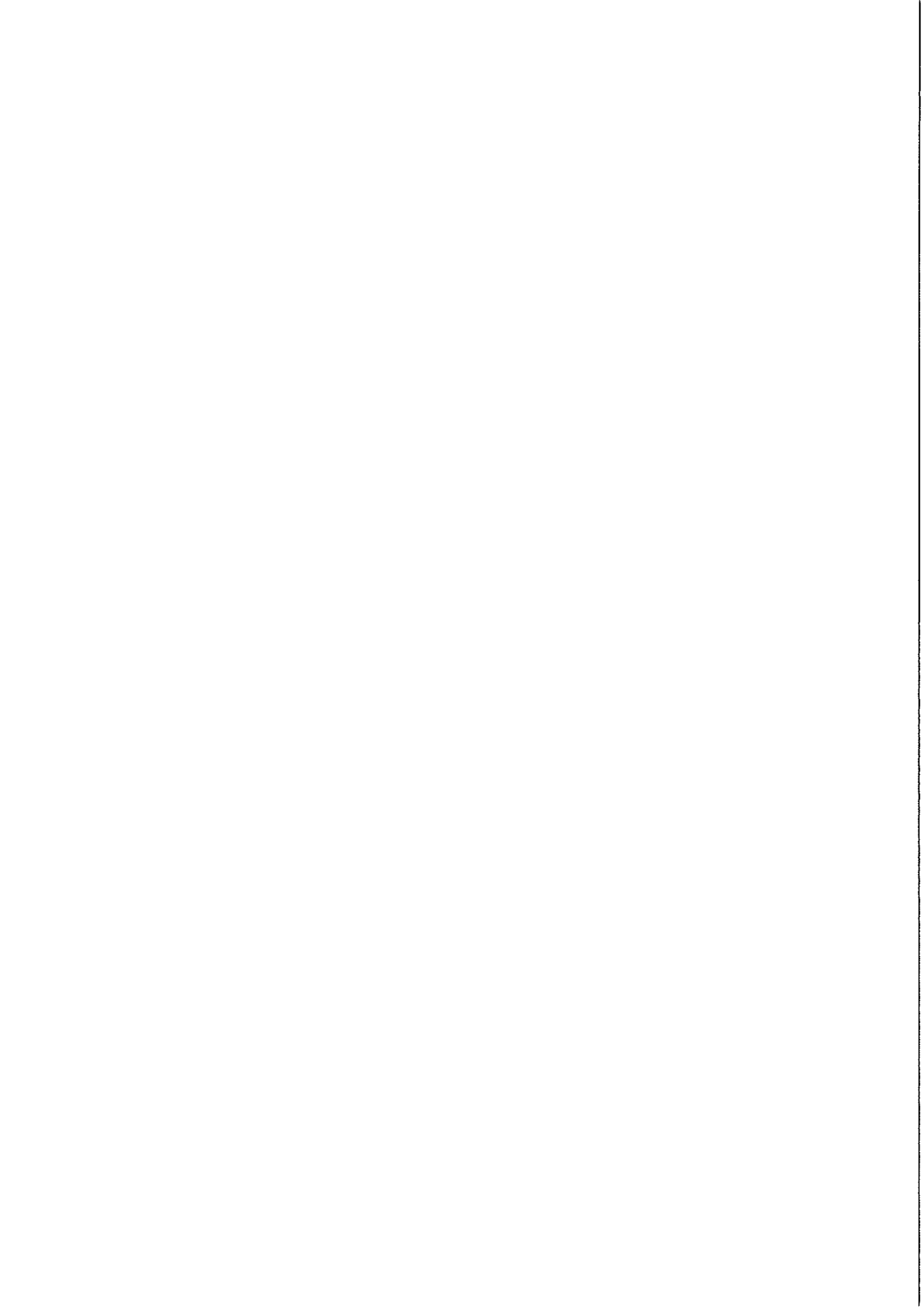

Bilaga 2

Revisionsrapporter under perioden april 2012– mars 2013

Samtliga rapporter finns tillgängliga på www.stockholm.se/revision

- 2012:3 Skolelevers ogiltiga frånvaro
- 2012:4 Stadens och nämndernas arbete för att säkerställa att FN:s barnkonvention tillämpas
- 2012:5 Bygglov
- 2012:6 Tryggheten i stadens parker
- 2012:7 Planering av kommunal service i stadsutvecklingsområden
- 2012:8 Uppföljning av verksamhet för personer med funktionsnedsättning
- 2012:9 Stadens trafiksäkerhetsprogram
- 2012:10 Uppföljningsgranskning av stadens upphandlingsverksamhet
- 2012:11 Granskning av e-tjänstprogrammet
- 2013:1 Internkontroll i entreprenader och byggprojekt
- 2013:2 Samverkan mellan Stockholms stad och Stockholms läns landsting avseende barn och unga med psykisk ohälsa
- 2013:3 Grundskolans arbete med elever som riskerar att inte nå kunskapsmålen
- 2013:4 Beslutsprocesser och underlag inför införandet av gemensam IT-service, GS- IT
- 2013:5 Avvikelsehantering inom äldreomsorgen

Till kommunfullmäktige
i Stockholms stad

REVISIONSBERÄTTELSE FÖR SKÄRHOLMENS STADSDELSNÄMND ÅR 2012

Vi av fullmäktige utsedda revisorer har granskat Skärholmens stadsdelsnämnds verksamhet under år 2012.

Vårt ansvar är att granska att nämndens verksamhet bedrivs i enlighet med kommunfullmäktiges mål, beslut och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Vidare att nämndens räkenskaper är rättvisande och att den interna kontrollen är tillräcklig.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet och stadens revisionsreglemente. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning. Vi bifogar en sammanfattande redogörelse för resultatet av vår granskning.

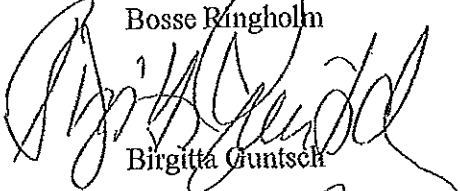
Vi bedömer sammantaget att Skärholmens stadsdelsnämnd i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Nämndens interna kontroll bedöms ha varit tillräcklig.

Räkenskaperna bedöms i allt väsentligt vara rättvisande.

Vi tillstyrker att Skärholmens stadsdelsnämnd och dess ledamöter beviljas ansvarsfrihet.

Stockholm den 13 mars 2013

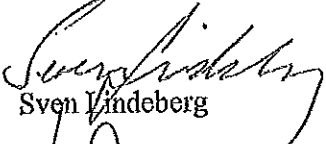

Bosse Ringholm

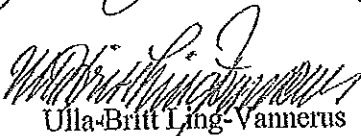

Birgitta Gruntsch

Bengt Lagerstedt

Jan Demuth

Barbro Hedman

Sven Lindeberg

Ulla-Britt Ling-Vannerus

Amanj Mala-Ali

Lars Riddervik

Michael Santesson

David Winks

SKÄRHOLMENS STADSDELSNÄMND

Bilaga till revisionsberättelsen för år 2012

Verksamhetens ändamålsenlighet och ekonomi

Revisorerna bedömer sammantaget att Skärholmens stadsdelsnämnd i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Avvikelse har dock noterats vad gäller budgethållningen.

Nämnden har överskridit budgeten med 20,5 mnkr efter resultatöverföringar. Överskridandet beror främst på engångskostnader för omstrukturering av lokaler för den centrala förvaltningen och kostnader för rivning och projektering av nya förskolor .

Revisorerna bedömer att nämnden under år 2012 i huvudsak nått kommunfullmäktiges övriga mål för verksamheten. Vidare bedöms att nämnden i huvudsak har nått sina mål och uppnått i verksamhetsplanen angiven verksamhet.

Intern kontroll

Revisorerna bedömer att nämndens interna kontroll har varit tillräcklig. Bedömningen grundar sig på de särskilda granskningar som är genomförda under året samt granskningen av verksamhetsplan, tertialrapporter samt verksamhetsberättelse. Nämnden följer kontinuerligt och systematiskt upp ekonomi och verksamhet. Prognossäkerheten i nämndens tertialrapporter har varit mindre god under året och förklaras främst av att engångskostnader i samband med byggnation av nya förskolor förbisetts i prognosen.

Revisorerna har genomfört ett antal granskningar under året, såsom avvikelser inom äldreomsorgen, avgiftssystem inom LSS och äldreomsorgen. Dessa visar bl. a. att nämnden inte har helt tillfredsställande system och rutiner för att hantera avvikelser inom äldreomsorgen.

Bokslut och räkenskaper

Sammanfattningsvis bedöms att bokslut och räkenskaper i allt väsentligt är rättvisande. Underlagen till årsbokslutet är i god ordning och posterna är i huvudsak väl dokumenterade.

Rapportförteckning

Årsrapport 2012 för Skärholmens stadsdelsnämnd (nr 18 mars 2013)

Avvikelsehantering inom äldreomsorgen (nr 5 februari 2013)